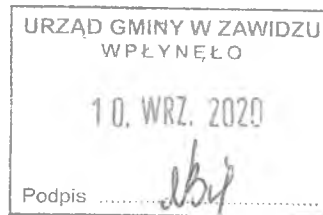

PPIS/ZNS-451/8/4185/2020

Sierpc, dnia 07.09.2020 r.

Wójt Gminy Zawidz
ul. Mazowiecka 24
09-226 Zawidz Kościelny

OPINIA SANITARNA Nr ZNS/5/2020

Na podstawie art. 1 pkt. 1 i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59 z późn. zm.), art. 77 ust. 1 pkt 2, ust. 6, ust. 7, art. 78 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283), ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.), § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 września 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 1692), w związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na *budowie czterech budynków inwentarskich kurników – odchowalni kur mięsnych reprodukcyjnych zarodowych w systemie chowu ściółkowego o łącznej obsadzie 78 000 sztuk kur (109,20 DJP), tj. jeden budynek o obsadzie 27 000 sztuk kur (37,80 DJP), trzy budynki każdy o obsadzie po 17 000 sztuk kur (23,80 DJP) wraz z obiektami towarzyszącymi na działce nr ewid. 9/1 położonej w miejscowości Kosemin, gmina Zawidz*

opiniuje negatywnie

w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcie pn.: „Budowa czterech budynków inwentarskich kurników – odchowalni kur mięsnych reprodukcyjnych zarodowych w systemie chowu ściółkowego o łącznej obsadzie 78 000 sztuk kur (109,20 DJP), tj. jeden budynek o obsadzie 27 000 sztuk kur (37,80 DJP), trzy budynki każdy o obsadzie po 17 000 sztuk kur (23,80 DJP) wraz z obiektami towarzyszącymi na działce nr ewid. 9/1 położonej w miejscowości Kosemin, gmina Zawidz”.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Zawidz wystąpił z pismem znak: OŚ.6220.3.1.2020 z dn. 24.08.2020 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu o uzgodnienie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na czterech budynków inwentarskich kurników – odchowalni kur mięsnych reprodukcyjnych zarodowych w systemie chowu ściółkowego o łącznej obsadzie 78 000 sztuk kur (109,20 DJP), tj. jeden budynek o obsadzie 27 000 sztuk kur (37,80 DJP), trzy budynki o obsadzie po 17 000 sztuk kur (23,80 DJP) każdy wraz z obiektami towarzyszącymi na działce nr ewid. 9/1 położonej w miejscowości Kosemin, gmina Zawidz.

Inwestorem planowanej inwestycji jest Pan Grażyna Barbara Piórkowska, zam. Kosemin 49, 09-226 Zawidz Kościelny.

Do swojego wystąpienia Wójt Gminy Zawidz załączył:

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko opracowany przez Biuro Budowlane EKO-BUD, inż. Marek Lorkowski, Zielona, ul. Szkolna 1, 09-310 Kuczbork;
- wniosek o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- informację o miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane ma być na terenie działki o nr ew. 9/1 o powierzchni ok. 3,50 ha w miejscowości Kosemin, gm. Zawidz.

Obszar, którego bezpośrednio dotyczy inwestycja stanowią obecnie grunty rolne uprawiane pod zasiew, z okoliczną luźną zabudową zagrodową.

Planowane przedsięwzięcie polegało będzie na budowie czterech wolnostojących, niezależnych budynków inwentarskich – kurników, trzech o powierzchni zabudowy ok. 1920 m² i obsadzie po 17 000 szt. oraz jednego o powierzchni ok. 1516 m² i obsadzie 27 000 szt. Łączna wielkość chowu po wybudowaniu wszystkich budynków inwentarskich wyniesie 78 000 szt. (tj. 109,20 DJP).

Najbliższe zabudowania rozproszonej zabudowy zagrodowej z budynkami mieszkalnymi zlokalizowane są od projektowanej femy w odległości ok. 180 m w kierunku zachodnim, ok. 260 m wschodnim i ok. 300m w kierunku południowo-zachodnim.

Chów drobiu miałby odbywać się metodą ściółkową, na słomie/pelecie ułożonej na szczelnych betonowych posadzkach. W kurnikach zainstalowane mają być linie paszowe i linie pojenia, na których zamontowane będą poidełka. Karmienie kurcząt ma być w pełni zmechanizowane i zautomatyzowane. Gotowe pasze magazynowane mają być w 4 silosach paszowych o łącznej pojemności do 120 ton.

Budynek kurnika (K1) wyposażony będzie w 24 sztuki wentylatorów dachowych o jednostkowej wydajności 12 800 m³/h, i średnicy umieszczonym na wysokości h=7,5 m oraz 8 sztuk nagrzewnic olejowych.

Budynki kurników (K2 - K4) wyposażone będą w 12 sztuk wentylatorów dachowych o jednostkowej wydajności 12 800 m³/h, o średnicy umieszczonym na wysokości 7,5 m oraz po 4 sztuki nagrzewnic olejowych.

Na wypadek przerw w dostawie energii elektrycznej zainstalowanie zostanie wspólny agregat prądowłoczy o mocy ok. 140 kW służący do obsługi wszystkich budynków inwentarskich.

Jak wynika z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko poziom hałasu emitowanego do środowiska przez projektowane przedsięwzięcie prawdopodobnie nie pogorszy w sposób znaczący, tzn. ponadnormatywny, istniejących warunków akustycznych w środowisku. Z informacji zawartych w raporcie wynika, że budynki inwentarskie wyposażone zostaną w instalacje: elektryczną, wentylacyjną i wodno-kanalizacyjną.

Woda dla potrzeb budynków inwentarskich pobierana będzie z własnej studni głębinowej. Celem poboru wody przez przedsięwzięcie będzie pokrycie potrzeb wynikających z pojenia zwierząt, zaspokojenia potrzeb socjalnych obsługi i utrzymania czystości.

Odpady komunalne będą magazynowane w zamkniętych pojemnikach w wyznaczonym miejscu działki, w sposób zabezpieczający przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego. Miejsce magazynowania odpadów niebezpiecznych będzie oznaczone i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych i zwierząt. Wszystkie odpady przekazywane będą uprawnionym podmiotom do odzysku lub unieszkodliwienia.

Padły i ubity z konieczności drób będzie zabezpieczany w workach foliowych, składowany w komorze chłodniczej i przekazywany uprawnionemu odbiorcy do unieszkodliwienia.

Wody opadowe z terenu kurników odprowadzane powierzchniowo do ziemi na tereny zielone czynne biologicznie, w granicach własności Inwestora.

Ścieki bytowe odprowadzane będą do zbiornika bezodpływowego, okresowo wywożone sprzętem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków przez uprawnionego odbiorcę.

Łączny chów 78 000 szt. drobiu (tj. 109,20 DJP) będzie generował do środowiska bardzo duże ilości gazów – najbardziej uciążliwych substancji odorowych. Czynniki te przy niedalekim sąsiedztwie budynków mieszkalnych mogą działać drażniąco na organizm ludzki i być przyczyną uczucia dyskomfortu.

Higienizacja i dezynfekcja obiektów inwentarskich będzie prowadzona metodą zamgławiania specjalistycznymi środkami.

Z raportu wynika, iż wymagana minimalna powierzchnia pól uprawnych i użytków rolnych do zagospodarowania nawozu naturalnego we własnym zakresie wynosi ok. 57,63 ha. Inwestor zamierza zbywać pomiot kurzy w całości, bez przetrzymywania i magazynowania na terenie fermy, uprawnionym odbiorcom jako biomasy do przetwarzania - odzysku w biogazowi lub kompostowni.

Planowana inwestycja może powodować uciążliwości w postaci nieprzyjemnego zapachu, a kierując się zasadą przezorności stanowiącej zasadę prawa unijnego, te negatywne skutki traktujemy jak pewność ich występowania. Raport stanowiący dowód w ocenie nie zawiera procedur dotyczących eliminacji uciążliwości zapachowych i hałasu dla mieszkańców najbliższej usytuowanych, a prawna ochrona zdrowia i życia są wartościami nadrzędnymi.

Wobec braku ustawy odorowej w sporządzonym raporcie podano jedynie przybliżone i szacunkowe dane oddziaływania substancji zapachowych na powietrze w rejonie lokalizacji budynku inwentarskiego. Inwestor nie jest zatem w stanie wykluczyć z całą pewnością oddziaływania odorów na środowisko.

Zasada zrównoważonego rozwoju służy do rozwiązywania konfliktów między wartościami konkurującymi ze sobą, przy czym jedną z tych wartości jest ochrona środowiska, a drugą wolność gospodarcza oparta na własności prywatnej, o której mowa w art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483) *Spółeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.*

Zrównoważony rozwój jest zasadą ujętą w Konstytucji RP i Traktatach UE, jego istotą jest powiązanie szybkiego rozwoju życia i zdrowia ludzi z poprawą stanu środowiska, w związku z czym zasada ta nakazuje równorzędne traktowanie racji społecznych i ekonomicznych. Po zrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia w pobliżu występowania znacznej ilości rozproszonych zabudowań zagrodowo-mieszkalnych, mimo braku regulacji prawnych określających wartości odniesienia substancji zapachowo – odorowych, może oddziaływać negatywnie na zdrowie ludzi i ochronę przyrody, zagrażając w sposób bezpośredni mieszkańcom m. Kosemin, gm. Zawidz.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, że przedmiotowy raport pozornie spełnia wymogi formalne – tj. zawiera elementy wymienione w art. 66 uoos, ale pod względem treści są one niewystarczające do ustalenia wszystkich potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia. W raporcie nie przedstawiono jednoznacznie wpływu przedsięwzięcia na zdrowie ludzi i środowisko w aspekcie zagrożenia odorami. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu prowadzony na dużą skalę chów zwierząt nie jest obojętny dla jakości i warunków życia ludzi mieszkających w pobliżu tak dużej fermy drobiu. Dzieje się tak głównie za sprawą uciążliwych odorów oraz zanieczyszczeń wód powierzchniowych

i gruntowych w wyniku nawożenia gleby. W tej sprawie należy mieć zaś na uwadze przede wszystkim bliską odległość zabudowań mieszkalnych.

Zasada przezorności zobowiązuje, aby każdy kto planuje, wyraża zgodę lub podejmuje działalność, której negatywnie oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane ze względu na brak regulacji prawnych, niedostatki wiedzy, deficyt informacji, brak pełnych danych statystycznych, niemożliwość wykonania analiz, symulacji, rozbieżności stanowisk, zwłaszcza stanowisk ekspertów, kierując się przezornością, podjął wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Praktycznym wymiarem zastosowania tej zasady może być odmowa wyrażenia zgody na realizację przedsięwzięcia, którego skutki są niepewne, niejasne wątpliwe czy ryzykowne.

W ocenie PPIS w Sierpcu przedstawiony przez Inwestora raport oos nie może być podstawą do ustalenia środowiskowych uwarunkowań. Tym samym nie może być uznany za dowód w sprawie, że planowana inwestycja nie stwarza potencjalnych zagrożeń dla środowiska oraz zdrowia ludzi. Kontrolowany w sprawie raport nie obejmuje analizy emisji wszystkich gazów do powietrza, które zidentyfikowano jako emitowane z kurników. Wskazać należy, że objęte analizą gazy mimo, że spełniają ogólne normy stężeń nie chronią mieszkańców przed uciążliwością zapachową. Podczas eksploatacji omawianej instalacji należy się liczyć z możliwością uwalniania uciążliwych odorów, które będą także związane z cyklicznym czyszczeniem kurników, gromadzeniem i przechowywaniem, a także transportem pomiotu kurzego.

Amoniak jest najbardziej uciążliwym dla środowiska naturalnego gazem produkowanym przez kurniki i nie tylko, które wytwarzają również dwumetyloaminę, dwutlenek węgla, a także ketony i inne związki o charakterze odoru. Przebywanie przez dłuższy czas w strefie uciążliwej, powoduje niekorzystny wpływ na zdrowie ludzi np.: ból głowy, złe samopoczucie, rozdrażnienie, poddenerwowanie, alergię, dolegliwości ze strony układu oddechowego, a nawet może prowadzić do stanów depresyjnych. W badaniach naukowych stwierdzono, że długotrwałe przebywanie w takich warunkach może powodować uspienie funkcji neurologicznych oraz wystąpienie alergicznego zapalenia pęcherzyków płucnych, a nawet prowadzić do astmy.

Biorąc pod uwagę brak odpowiedniej ilości arealu do zagospodarowania pomiotu kurzego we własnym zakresie zbyt mała odległość projektowanych obiektów inwentarskich od najbliższych budynków sąsiedzkich oraz możliwość negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi i warunki środowiska, stąd Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Sierpcu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia posiada walor opiniodawczy nie jest wiążąca dla organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Pouczenie

Na opinię sanitarną nie przysługuje zażalenie.

Ewentualne zarzuty można podnieść w ramach postępowania decyzyjnego w sprawie.

Złożone materiały pozostają w aktach PPIS w Sierpcu.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Zawidz
ul. Mazowiecka 24
Zawidz Kościelny
2. aa

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTORAT SANITARNY
W SIERPCU
mgr inż. Beżena Umbalska